

İsviçre Eğitim Sistemi ve Mesleki Eğitim Uygulamaları

Murat YİĞİTTEKİN

Neler var?

GENEL BİLGİLER

İSVİÇRE EĞİTİM
SİSTEMİ

İSVİÇRE MESLEKİ
EĞİTİM SİSTEMİNİN
TARİHSEL YAPISI

İSVİÇRE MESLEKİ
EĞİTİM SİSTEMİ
UYGULAMALAR

İSTATİSTİKLER

Genel bilgiler;

- 2024 yılı itibariyle nüfusu 8.8 Milyon olan İsviçre'nin yüz ölçümü 41.285 km²'dir. 2021 verilerine göre nüfusun %50,4ünü kadınlar, %49,6sını erkekler oluşturmaktadır.
- Başkenti Bern ve bazı büyük şehirleri Zürih, Basel, Cenevre ve Lozan
- 2022 yılı GSMH \$818,47 milyardır. Kişi başına düşen GSMH ise 2022 yılı için 93.657 dolardır. 2022 yılı enflasyon oranı %2,8'dir.
- Ülkenin %2,3'ü işsizdir (2022).

Age of students

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

[1] Kindertagesstätten [2] Kindergarten [3] Primarschule [4] (Sekundarstufe I) [5] (Brückenangebote)

[6] Gymnasiale Maturitätsschulen [7] Fachmittelschulen [8] (Fachmaturität)

[9] (Berufliche Grundbildung) [10] (Berufsmaturität)

[11] Universitäre Hochschulen [12] Fachhochschulen / Pädagogische Hochschulen [13] Höhere Fachschulen

[14] (Berufsprüfungen) [15] (Höhere Fachprüfungen)

[16] (Höhere Fachprüfungen)

[17] (Höhere Fachprüfungen)

[18] (Höhere Fachprüfungen)

[19] (Höhere Fachprüfungen)

[20] (Höhere Fachprüfungen)

[21] (Höhere Fachprüfungen)

[22] (Höhere Fachprüfungen)

[23] (Höhere Fachprüfungen)

[24] (Höhere Fachprüfungen)

[25] (Höhere Fachprüfungen)

[26] (Höhere Fachprüfungen)

[27] (Höhere Fachprüfungen)

[28] (Höhere Fachprüfungen)

[29] (Höhere Fachprüfungen)

[30] (Höhere Fachprüfungen)

Programme duration (years)

0 1 2 3 4 5 6 7 8

[11] Universitäre Hochschulen [12] Fachhochschulen / Pädagogische Hochschulen [13] Höhere Fachschulen

[14] (Berufsprüfungen) [15] (Höhere Fachprüfungen)

[16] (Höhere Fachprüfungen)

[17] (Höhere Fachprüfungen)

[18] (Höhere Fachprüfungen)

[19] (Höhere Fachprüfungen)

[20] (Höhere Fachprüfungen)

[21] (Höhere Fachprüfungen)

[22] (Höhere Fachprüfungen)

[23] (Höhere Fachprüfungen)

[24] (Höhere Fachprüfungen)

[25] (Höhere Fachprüfungen)

[26] (Höhere Fachprüfungen)

[27] (Höhere Fachprüfungen)

[28] (Höhere Fachprüfungen)

[29] (Höhere Fachprüfungen)

[30] (Höhere Fachprüfungen)

[31] (Höhere Fachprüfungen)

[32] (Höhere Fachprüfungen)

[33] (Höhere Fachprüfungen)

Eğitim Sistemleri

Eğitim Sisteminin Yapısı

- İsviçre, merkezi olmayan bir eğitim sistemine sahip, federal ve çok dilli bir ülkedir. Eğitimin temel sorumluluğu 26 Kantona (eyalet) aittir.
- Zorunlu eğitimden Kantonlar sorumluyken, zorunlu eğitim sonrası eğitimin (genel eğitim okulları, mesleki ve mesleki eğitim ve öğretim, üniversiteler) sorumlulukları Kantonlar ve Federal Hükümet tarafından paylaşılmaktadır.
- Yerinden yönetim, kantonların ve belediyelerin eğitime yönelik kamu harcamalarının %90'ını finanse etmesi gerçeğine yansımaktadır.
- Konfederasyon ve Kantonların, eğitim sistemi içerisinde yüksek derecede kalite ve geçirgenliği sağlamak konusunda ortak bir sorumluluğu vardır.
- Bu görevin yerine getirilmesinde İsviçre'deki tüm eğitim sistemi sistematik olarak izlenmekte, temel zorluklar belirlenmekte ve politika hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığı düzenli olarak değerlendirilmektedir.
- Eğitim dili, dil bölgesine bağlı olarak Almanca, Fransızca, İtalyanca veya Romancadır. Geleneksel olarak İsviçre'de dil öğrenimi önemlidir.
- Öğrenciler zorunlu eğitim yıllarında İngilizcenin yanı sıra İsviçre'nin ikinci resmi dilini de öğrenirler.

Okul öncesi eğitim

- Çeşitli çocuk bakım tesisleri ve hizmetlerinin yanı sıra özel kişilerin (örn. büyükanne ve büyükbabalar, komşular, arkadaşlar, oyun grupları vb.) çocuk bakım hizmetleri gönüllüdür ve ebeveynler bunları kendi takdirine bağlı olarak kullanır.
- İsviçre'de resmi olmayan bakımın payı nispeten yüksektir. Resmi çocuk bakımı hizmetinden yararlanan ebeveynler maliyetlerin bir kısmını öderler.
- Dört yaşın altındaki çocuklar için çocuk bakım uygulamasına yönelik yasal bir hak yoktur.

Zorunlu Eğitim

- Çocuklar için zorunlu eğitim dört yaşında başlar ve on bir yıl sürer.
- İlköğretim düzeyi **iki yıllık anaokulunu** ve **bir ilk öğrenme döngüsünü içerir ve sekiz yıldan** oluşur.
- Alt orta seviye üç yıl sürer. Ortaöğretimde öğretim farklı performans düzeylerinde gerçekleştirilir.
- Öğrenciler zorunlu eğitimi 15/16 yaşında tamamlarlar.
- Zorunlu eğitimde tüm çocukların %95'i yerel belediyelerdeki devlet okullarına gitmektedir.
- Zorunlu eğitimde özgür okul seçimi yoktur. Devlet okulları entegrasyonda önemli bir rol oynamaktadır. Farklı sosyal, dilsel ve kültürel geçmişe sahip çocukların hepsi aynı okula gider.
- Zorunlu eğitim veren devlet okulları ücretsizdir.
- Her Kanton, konu ve sınıfa göre haftalık öğretim dönemleri de dahil olmak üzere müfredatın hazırlanmasından sorumludur. Ulusal bir müfredat yoktur. Ancak Federal Anayasa, Kantonların eğitim sistemlerini yapı ve hedefler açısından koordine etmelerini ve uyumlu hale getirmelerini zorunlu kılmaktadır.

Üst Ortaöğretim/Lise

- Üst orta eğitim, genel eğitim programları ve mesleki eğitim-öğretim programları (VET) olarak alt bölümlere ayrılmıştır.
- Genel eğitim programları mesleki nitelikler kazandırmazlar ancak yükseköğretim düzeyindeki eğitim programlarına hazırlarlar.
- Mesleki eğitim programlarında gençler bir meslek öğrenirler. VET çoğunlukla eğitim şirketlerinde (çıraklık) eğitimiyle birlikte tamamlanır.
- Gençler ortaöğretimi 18/19 yaşında tamamlarlar.

İsviçre’de Mesleki Eğitim Tarihsel Yapı

- İsviçre Mesleki Eğitim ve Öğretim sistemi, genel olarak çıraklık ve Mesleki Eğitim ve Öğretimi koordine etmek, düzenlemek ve izlemek için kanton ve federal düzeyde ilk yasal önlemlerle birlikte 1900 civarında mevcut kurumsal haliyle kurulmuştur.
- Genel olarak altı kritik zaman göze çarpmaktadır.
- 1880: Mesleki Eğitim ve Öğretimin kurumsallaşma sürecinin başlangıcı
- 1930: ulusal bir Mesleki Eğitim ve Öğretim sisteminin kurulmasıyla ilgili ilk federal yasa
- 1963: ekonomik patlama döneminde ikinci federal yasa
- 1978: endüstriyel faaliyetlerden hizmet faaliyetlerine geçişle birlikte iş dünyasında daha düşük büyüme ve hızlı değişim döneminde üçüncü yasa
- 2002: özellikle gençler arasında yüksek işsizlik oranlarının ortaya çıktığı ekonomik durgunluk döneminden kaynaklanan mevcut yasa
- 2030: dünyanın geleceğine dair güncel yansımaları içermesi planlanan İsviçre VET sistemi **"Vizyon 2030"**

İsviçre'de Mesleki Eğitim

Lise Düzeyi Mesleki Eğitim

Ortaöğretim düzeyindeki mesleki eğitim ve öğretim (VET), bir meslekle ilgili görevlerin yerine getirilmesi için gerekli olan bilgi ve becerilerin aktarılmasını ve edinilmesini sağlamayı amaçlamaktadır.

Mesleki eğitimin başlıca kazanımları;

- Öğrencilerin mesleki bir faaliyeti yetenekli ve kendinden emin bir şekilde yürütmelerini sağlayan özel nitelikler;
- Öğrencilerin işgücü piyasasına erişim sağlamaları, ekonomik olarak aktif kalmaları ve toplumun bir parçası olmaları için ihtiyaç duydukları temel genel eğitim;
- Öğrencilerin sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmalarını sağlayacak ekonomik, çevresel, sosyal ve kültürel bilgi ve beceriler;
- Yaşam boyu öğrenmeyi sürdürme, uygulama ve bağımsız eleştirel yargıda bulunma ve kararlara ulaşma yeteneği ve isteği.

İsviçre'de Mesleki Eğitim

Lise Düzeyi Mesleki Eğitim

VET şu şekilde tamamlanabilir:

- Federal Mesleki Eğitim ve Öğretim Diplomasına götüren üç veya dört yıllık bir Mesleki Eğitim programı;

veya

- Federal Mesleki Eğitim Sertifikası ile sonuçlanan iki yıllık bir Mesleki Eğitim programı.

Federal Mesleki Eğitim ve Öğretim Diplomasına götüren Mesleki Eğitim ve Öğretim programları, Federal Mesleki Bakalorya'ya yol açan ek bir genel eğitim programıyla desteklenebilir.

İsviçre'de Mesleki Eğitim Lise Düzeyi Mesleki Eğitim

- Mesleki Eğitim ve Öğretimin tipik özelliği Konfederasyon, kantonlar ve işgücü piyasası arasındaki yakın işbirliğidir.
- İşgücü piyasasının, içerikleri ve ulusal yeterlilik prosedürlerini belirleyen, pratik mesleki yeterlilikler kazandıran stajları mümkün kılan ve yeni eğitim içeriklerini tanımlayan mesleki kuruluşlarla doğrudan ilişkisi vardır.
- 230'dan fazla eğitim mesleği seçeneği bulunmaktadır.
- Gençlerin yaklaşık üçte ikisi zorunlu eğitimin ardından bir Mesleki Eğitim ve Öğretim programını tamamlamaktadır.
- Federal Mesleki ve Mesleki Eğitim ve Öğretim Yasası (VPETA) uyarınca VET, Konfederasyonun, kantonların ve meslek kuruluşlarının ortak sorumluluğundadır.

İsviçre'de Mesleki Eğitim

Konfederasyonun görevleri;

Devlet Eğitim, Araştırma ve Yenilik Sekreterliği (SERI) tarafından temsil edilen Konfederasyon, mesleki eğitim ve öğretimin stratejik yönetiminden ve geliştirilmesinden sorumludur.

Sorumlulukları arasında,

- Mevzuat,
- Mesleki Eğitim ve Öğretim yönetmeliklerinin çıkarılması,
- Mesleki Eğitim ve Öğretimden sorumlu olanlar için eğitim kurslarının tanınması,
- Yeniliğin teşvik edilmesi, kalite güvencesi ve genel sistemin geliştirilmesi

yer almaktadır.

İsviçre'de Mesleki Eğitim

Kantonların görevleri;

- Kantonlar Mesleki Eğitim ve Öğretimin geliştirilmesi ve yönetimine katılmaktadır. Federal mevzuatın uygulanmasından ve mesleki eğitim ve öğretimin denetlenmesinden sorumludurlar.
- Kantonlar, kantondaki kariyer bilgileri ve kariyer danışma merkezlerinin işletilmesinden ve çıraklık eğitimlerinin pazarlanmasından sorumludur.
- Kantonlar ve aynı zamanda özel sektör mesleki eğitim kurumlarını yönetmektedir.

İsviçre'de Mesleki Eğitim

Meslek kuruluşlarının görevleri;

- Meslek kuruluşları arasında ticaret birlikleri, sanayi kuruluşları, sosyal ortaklar, diğer sorumlu kuruluşlar ve Mesleki Eğitim sağlayıcıları yer almaktadır.
- Meslek kuruluşları Mesleki Eğitim ve Öğretim programlarının içeriğini ve hedeflerini tanımlar, ulusal yeterlilik prosedürlerini tanımlar ve Mesleki Eğitim ve Öğretimin bir parçası olarak şirketler arası kurslar düzenler.
- **Ulusal bir meslek örgütünün varlığı, ilgili mesleki alanda Mesleki Eğitim ve Öğretimin geliştirilmesi veya değiştirilmesi için bir ön koşuldur.**
- İşletmeler ve özel kişiler, ellerinden geldiğince Mesleki Eğitim ve Öğretim çıraklığı sağlamaktadır. Mesleki Eğitim ve Öğretim programlarına katılımları isteğe bağlıdır.

İsviçre'de Mesleki Eğitim Okul Türleri

- Federal VET Sertifikasına yol açan iki yıllık VET; düşük başarılı gençlere federal olarak tanınan bir mesleki yeterlilik sunar ve eğitim sistemindeki bağlantıyı garanti eder. Gençleri daha az zorlu gereksinimleri olan bir meslekte çalışmaya hazırlar.
- “Berufsslehre” (çıraklık) olarak da bilinen Federal Mesleki Eğitim ve Öğretim Diplomasına yol açan üç veya dört yıllık Mesleki Eğitim ve Öğretim programı; öğrencileri belirli bir meslekte çalışmaya hazırlar ve yüksek düzeyde mesleki eğitime erişim sunar.

İsviçre'de Mesleki Eğitim

Mesleki Eğitim Uygulamaları

VET ağırlıklı olarak ikili bir sistemde gerçekleştirilir: bir eğitim şirketinde haftanın üç ila dört günü verilen pratik eğitim (pratik mesleki eğitim), VET'te haftada bir veya iki gün teorik öğretim (mesleki ve genel eğitim konuları) ile desteklenir.

Ayrıca öğrenciler şirket içi eğitim ve mesleki eğitim okullarındaki eğitimi destekleyen temel becerileri öğrendikleri şirketler arası kurslara da katılırlar.

İsviçre'de Mesleki Eğitim Mesleki Eğitim Uygulamaları

VET ağırlıklı olarak ikili bir sistemde gerçekleştirilir: bir eğitim şirketinde haftanın üç ila dört günü verilen pratik eğitim (pratik mesleki eğitim), VET'te haftada bir veya iki gün teorik öğretim (mesleki ve genel eğitim konuları) ile desteklenir.

Ayrıca öğrenciler şirket içi eğitim ve mesleki eğitim okullarındaki eğitimi destekleyen temel becerileri öğrendikleri şirketler arası kurslara da katılırlar.

VET aynı zamanda bir eğitim şirketinde herhangi bir pratik mesleki eğitim olmaksızın tam zamanlı bir meslek okulu programında da tamamlanabilir.

Tam zamanlı meslek okulları, ticaret veya işletme alanında uzmanlaşmış okulları, bilgi teknolojisi konusunda uzmanlaşmış üst orta okulları ve eğitim atölyelerini içerir.

İsviçre'de Mesleki Eğitim Mesleki Eğitim Uygulamaları

- **Federal Mesleki Bakalorya**, yüksek başarılı gençlere yönelik üç veya dört yıllık Mesleki Eğitim ve Öğretim programını destekleyen gelişmiş, derinlemesine bir genel eğitim programıdır.
- Federal Mesleki Bakalorya çeşitli yollarla elde edilebilir:
- Federal Mesleki Bakalorya 1: bir şirkette veya tam zamanlı Mesleki Eğitim ve Öğretim okulunda mesleki eğitim ve öğretim (VET) yoluyla, ilgili eğitim programlarını tamamlayarak. Kabul genellikle okul karnesindeki belirli notlar, giriş sınavları vb. gibi ek koşullara bağlıdır. Ayrıca işverenin onayı da gereklidir. Bu seçenek normalde yarım günlük ek ders gerektirir. Bunlar genellikle çıraklığın ilk yılında başlar.
- Federal Mesleki Bakalorya 2: Temel mesleki eğitim ve öğretimi (VET) tamamladıktan sonra, vasıflı profesyonellere yönelik kurslara katılarak.
- Tam zamanlı eğitim iki yarıyıl sürerken yarı zamanlı eğitimler üç ila beş yarıyıl sürer. Bazı enstitüler Federal Mesleki Bakalorya programlarına kabul için ön kurslar sunmaktadır. Yeterlilik, kendi kendine öğrenme yoluyla hazırlandıktan sonra doğrudan Federal Mesleki Bakalorya sınavlarına girilerek de elde edilebilir. Bu sınavlar yılda bir kez (Temmuz/Ağustos) yapılır. Sınavlara kabul için Federal Mesleki Eğitim Diploması gereklidir.
- Federal Mesleki Bakalorya beş alanda alınabilir:
- teknoloji, mimarlık, yaşam bilimleri, doğa, peyzaj ve gıda ekonomisi ve hizmetler, sanat ve tasarım, sağlık ve sosyal ilişkiler.

İsviçre'ye İlişkin Bazı İstatistiklerin Hollanda, İzlanda, İsveç ve Türkiye ile Karşılaştırması (2018 TALIS)

Time		2018			
Variable		Who the teachers are			
		Female teachers	Teachers' average age	Teachers' average work experience as a teacher	Teachers aged 50 and above
Unit		Percentage	Years		Percentage
Measure		Value	Value	Value	Value
Country					
Switzerland		Ülke 2018 TALIS programında yer almadığından veri bulunamamıştır.			
Sweden		65,8	45,7	15,7	36
Iceland		73,3	46,2	15,2	37,8
Netherlands		53,2	42,9	16,2	32,2
Türkiye		55,8	35,5	10,9	6,3
OECD average		68,3	44,1	17,0	34,4
Data extracted on 12 Mar 2024 08:24 UTC (GMT) from				www.muratyigittekin.com.tr	
OECD.Stat				20	

İsviçre'ye İlişkin Bazı İstatistiklerin Hollanda, İzlanda, İsveç ve Türkiye ile Karşılaştırması (2018 TALIS)

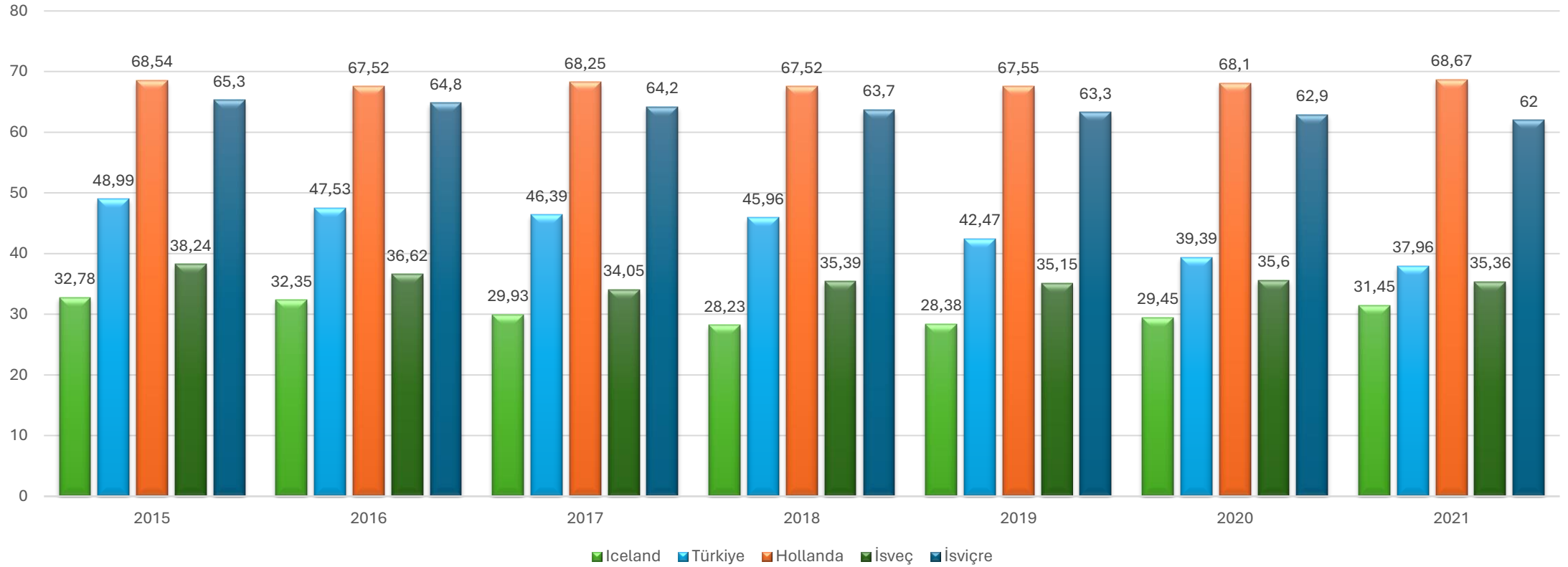
Time		2018			
Variable		Who the principals are			
		Female principals	Principals' average age	Principals' average work experience as a principal	Principals aged 60 and above
Unit		Percentage	Years		Percentage
Measure		Value	Value	Value	Value
Country					
Switzerland		Ülke 2018 TALIS programında yer almadığından veri bulunamamıştır.			
Sweden		68,7	52	8,6	24,4
Iceland		60,4	51,8	9,9	17,8
Netherlands		37,9	53,9	11,9	28,8
Türkiye		7,2	43,1	6,7	7,2
OECD average		47,3	52,2	9,7	20,0
Data extracted on 12 Mar 2024 08:27 UTC (GMT) from 20.04.2024 Cumartesi OECD.Stat				www.muratyigittekin.com.tr	21

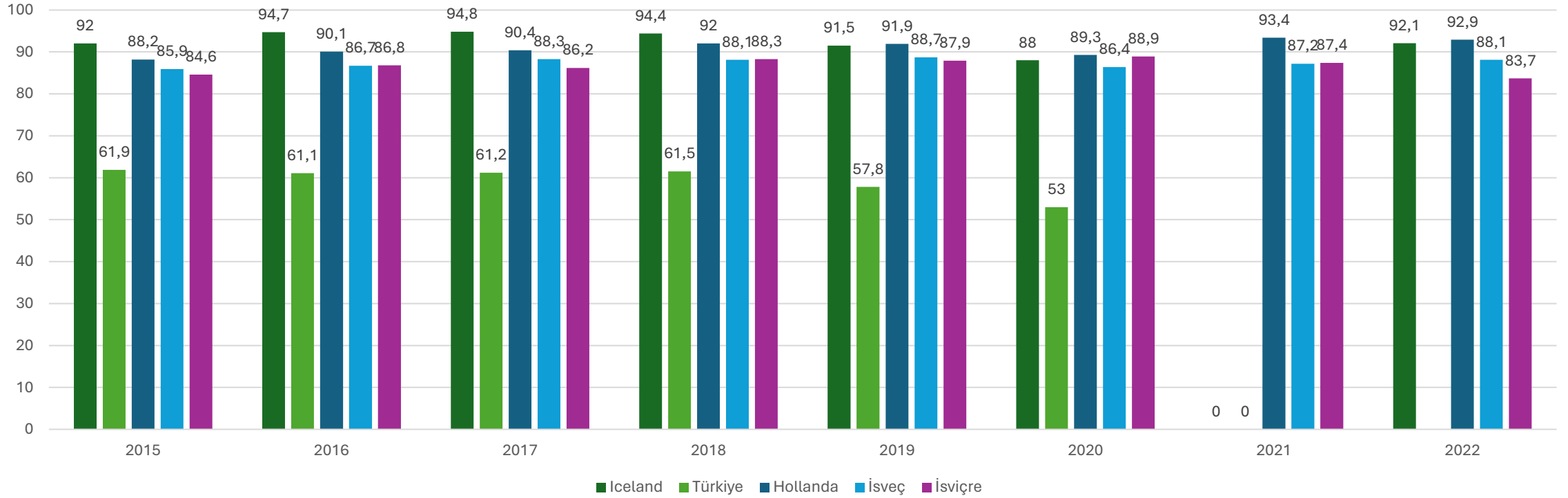
İsviçre'ye İlişkin Bazı İstatistiklerin Hollanda, İzlanda, İsveç ve Türkiye ile Karşılaştırması (OECD 2020)

		Primary	Secondary					Post-secondary non-tertiary	Primary, secondary and post-secondary non-tertiary	Tertiary				Primary to tertiary	Primary to tertiary (excluding R&D)
			Lower secondary	Upper secondary			All secondary			Short-cycle tertiary	Bachelor's, master's and doctoral or equivalent	All tertiary	All tertiary (excluding R&D)		
				General programmes	Vocational programmes	All programmes									
Countries															
Switzerland		Missing	Missing	Missing	Missing	Missing	19 973	Missing	Missing	Missing	Missing	Missing	Missing	Missing	Missing
Sweden		13 997	13 857	12 198	16 797	13 939	13 902	8 263	13 865	7 011	28 443	26 215	12 391	15 994	13 611
Iceland		15 206	17 077	12 148	18 829	13 822	15 242	18 191	15 262	16 128	16 128	16 128		15 444	
Netherlands		11 188	15 364	13 260	17 865	16 324	15 848		13 855	12 485	21 779	21 642	13 715	15 714	13 822
Türkiye		4 108	4 037	4 248	6 485	5 109	4 603		4 446			9 288	7 418	5 352	5 002
OECD average		10 658	11 941	11 379	13 216	12 312	11 942		11 352	12 266	19 775	18 105	12 693	12 647	11 576

İsviçre'ye İlişkin Bazı İstatistiklerin Hollanda, İzlanda, İsveç ve Türkiye ile Karşılaştırması (CEDEFOP)

(Ortaöğretim Öğrencileri İçerisinde Mesleki Eğitim Öğrencilerinin Payı)

İsviçre'ye İlişkin Bazı İstatistiklerin Hollanda, İzlanda, İsveç ve Türkiye ile Karşılaştırması (CEDEFOP)

(Yeni Mesleki Eğitim Mezunlarının İstihdam Edilme Oranları)

Teşekkürler...
